

12

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA

Valstybės hindžotind įstaiga, Algirdo g. 19, LT- 03607 Vilnius, tel. (8 5) 265 0193,
faks. (8 5) 213 9751, el. p. info@vdi.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188711163

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministerijos
Sveikatos politikos ir ekonomikos
departamento direktorci, laikinai vykdančiai
ministerijos kanclerio funkcijas
Jolantai Išdonienė
Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius

2009-11-26 Nr. (06)-SD-15782
2009-11-25 Nr. 10-(2.56-12)-6714

DĖL GYDYTOJŲ REZIDENTŲ PERKĖLIMO IR JŲ DARBO APMOKĖJIMO

Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos (toliau – VDI) specialistai susipažino su Jūsų ir persiųstu Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto 2009 m. lapkričio 24 d. paklausimu Nr. 150000-SI-73, dėl gydytojų rezidentų perkėlimo į kitas sveikatos priežiūros įstaigas gripo epidemijos metu ir klausimo, kuri įstaiga turi mokėti atlyginimą perkeliamiems gydytojams rezidentams, ir vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos įstatymo 6 straipsnio 20 punkto suteikta teise, konsultuoja darbo įstatymų vykdymo klausimais.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau - DK) 121 straipsnio „Laikinas darbo sąlygų pakeitimas ypatingais atvejais“ 1 dalimi, *darbdavys turi teisę perkelti darbuotoją iki vieno mėnesio laikui į darbo sutartimi nesulygtą darbą toje pačioje vietovėje, taip pat pakeisti kitas DK 95 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas sąlygas, kai reikia užkirsti kelią gaivalinei nelaimėi ar gamybinei avarijai, ją likviduoti arba nedelsiant pašalinti jos padarinius, užkirsti kelią nelaimingiems atsitikimams, gesinti gaisrą ir kitais ypatingais iš anksto nenumatytais atvejais. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais darbuotojui darbo užmokestis mokamas pagal atliekamą darbą. Jeigu perkėlus darbuotoją į kitą darbą sumažėja darbo užmokestis dėl nepriklausančių nuo darbuotojo priežasčių, jam paliekamas pirmesnio darbo vidutinis darbo užmokestis.*

Komentuojamas straipsnis nustato laikino darbo sąlygų pakeitimo sąlygas ir tvarką:

Pirma, esant DK 121 str. 1 d. numatytomis sąlygoms darbdavys gali laikinai pakeisti darbo sutarties būtinąsias sąlygas (DK 95 str. 1 ir 2 d. – *darbovietę, darbo funkcijas (pareigas)*) savo valia, potvarkiu (kt. tvarkomuoju dokumentu), neklausdamas darbuotojo sutikimo.

Antra, tokią teisę darbdavys įgyja, kai reikia užkirsti kelią gaivalinei nelaimėi, užkirsti kelią nelaimingiems atsitikimams ir kitais iš anksto nenumatytais atvejais. Įstatymas nenumato baigtinio tokių ypatingų atvejų sąrašo, todėl VDI specialistų nuomone, *epidemija* – staigus ir neįprastai didelis užkrečiamųjų ligų išplitimas viename ar keliuose administraciniuose teritoriniuose vienetuose (Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 2 str. 25 d. 4 p.) patenka į šių ypatingų atvejų sąrašą.

Trečia, darbdavys turi teisę laikinai perkelti darbuotoją į darbo sutartimi nesulygtą darbą *toje pačioje vietovėje*. Tai reikštų, kad galima perkelti ir į kitą ligoninę, jeigu ji yra toje pačioje vietovėje. Ta pati vietovė yra ta pati gyvenamoji vietovė (miestas, kaimas ir pan.).

Ketvirta, perkelti darbuotoją į darbo sutartimi nesulygtą darbą, taip pat keisti kitas darbo sutarties sąlygas galima iki vieno mėnesio laikotarpiui.

Pažymėtina, kad perkelti darbuotojai turi paklusti nustatyta darbo tvarkai, kuri galioja įstaigoje į kurią jie perkelti.

DK 121 str. 3 d. nustatytos darbo užmokesčio garantijos darbuotojams, kuriems laikinai buvo pakeistos darbo sutarties sąlygos. Jeigu pakeitus darbo sutarties sąlygas darbuotojo darbo užmokestis sumažėja dėl nuo jo nepriklausančių priežasčių, jam paliekamas pirmesnio darbo vidutinis darbo užmokestis. Iš minėtos nuostatos analizės, darytina išvada, kad perkelta gydytojo rezidento darbo užmokesčio dydis negali būti mažesnis už DK 121 str. 3 d. nurodytus dydžius.

Apibendrinant aukščiau išdėstyta, konstatuotina, kad galiojantys teisės aktai, nagrinėjamo klausimo, už kurios įstaigos lėšas turėtų būti mokamas darbo užmokestis gydytojams rezidentams, tiesiogiai nereglamentuoja. Tačiau, vadovaujantis DK 93 str., dėl darbo sutartyje kilusių prievolių atsako darbdavys, todėl darbo užmokestį perkeltam darbuotojui privalo mokėti darbo sutartį sudaręs darbdavys.

Kadangi darbo funkcijos atliekamos pas darbdavį su kuriuo nesudaroma darbo sutartis, sveikatos priežiūros įstaigos tarpusavio atsiskaitymo klausimą gali išspėsti civilinio susitarimo pagrindu.

Pažymėtina, kad VDI specialistų konsultacijos teismams neprivalomos.

Lietuvos Respublikos vyriausiojo
valstybinio darbo inspektoriaus pavaduotojas

Vilius Mačiulaitis